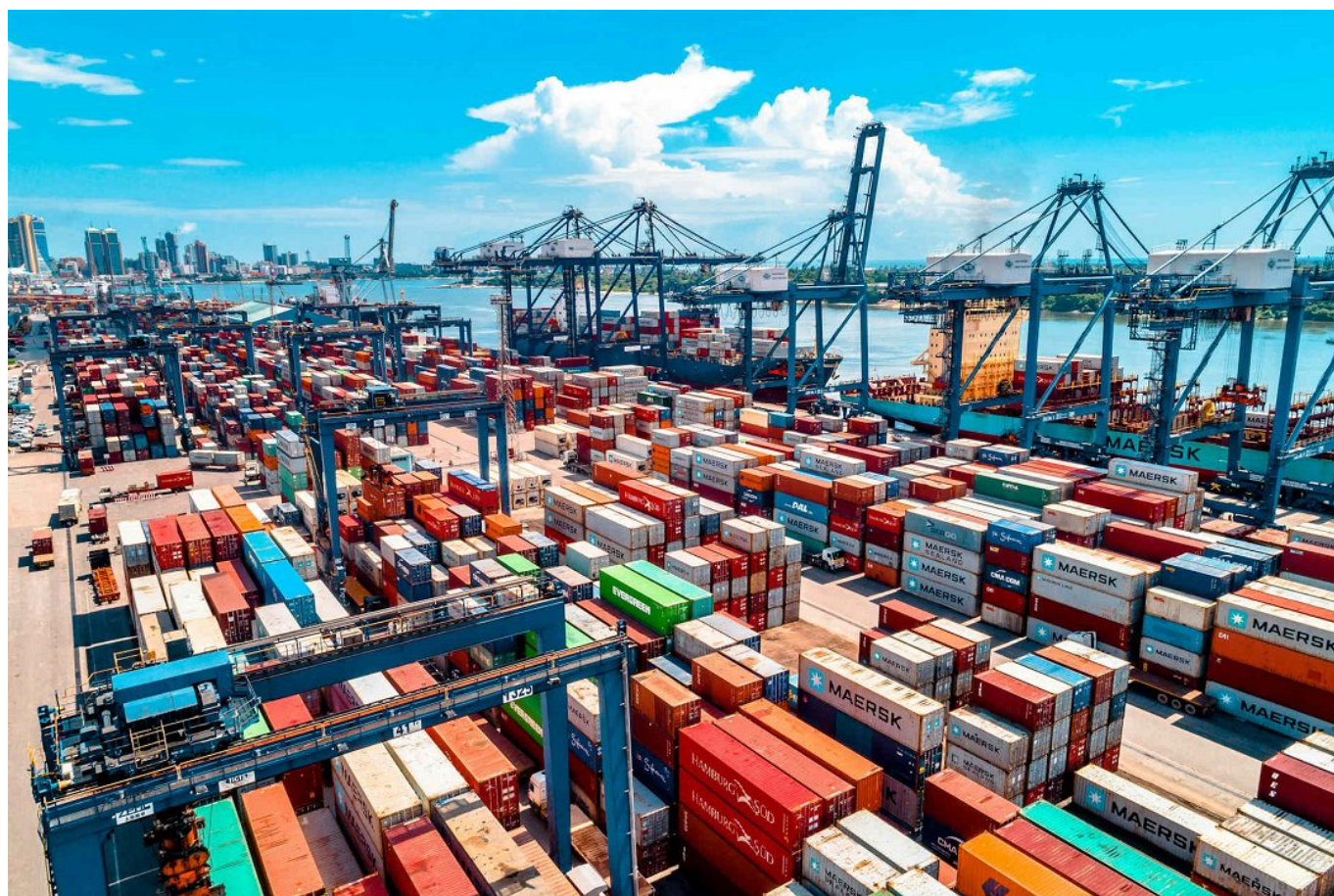

Iranska kriza nenadoma prekinila dobavne verige žaganega lesa

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Kristjan Krt, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 16.04.2026 (<https://doi.org/10.20315/IG.2026.0016>)

Dogajanje v Iranu je poleg vseh poznanih gospodarskih nestabilnosti prinesla tudi velike pretrese za evropske izvoznike žaganega lesa na Bližnji vzhod in severno Afriko. Tako se je v nekaj dneh ustavila dobavna veriga žaganega lesa iz Evrope v regijo MENA*.

V letu 2025 je uvoz žaganega lesa iglavcev iz Evrope v regijo MENA predstavljal več kot 90 % celotnega uvoza teh proizvodov (8,7 milijona m³ od skupno 9,6 milijona m³). Pri tem prednjači uvoz iz Finske in Švedske s skupaj kar 5,6 milijoni m³ (Holzkurier, 2026).

Trenutno velik problem predstavlja zaprtje Hormuške ožine, kar je transportne ladje prisililo, da so blago odložili v drugih (dostikrat precej oddaljenih državah kot sta Indija in Južna Afrika) pristaniščih in sedaj plačujejo visoke stroške skladiščenja, kar bo še dodatno dvignilo ceno surovini in izdelkom. Seveda bi lahko alternativo predstavljal transport po kopnem, vendar je takšen način transporta občutno dražji, sploh v luči trenutnih podražitev naftnih derivatov. Kot ena od alternativnih rešitev za ponovno vzpostavitev ladijskega prometa je pot okoli Afrike, ki pa bi poleg podražitve, podaljšala tudi dobavne roke (Holzkurier, 2026).

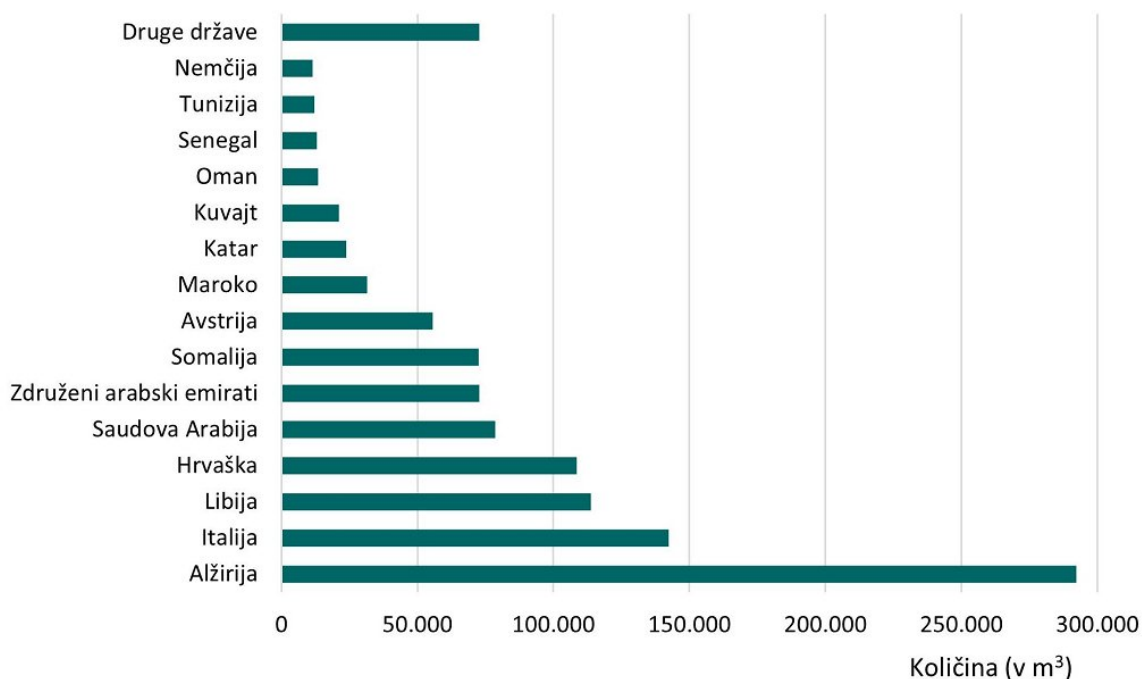
Tudi za države, ki so gospodarsko stabilnejše in logistično bližje Evropi (Alžirija, Tunizija, Maroko), ostajajo izzivi in negotovosti glede njihove sposobnosti absorpcije dodatnih količin žaganega lesa, ki se zaradi motenj v regiji MENA sproščajo na trgu. Tam namreč prihaja do pomanjkanja razpoložljivosti tujih valut in uvoznih dovoljenj (Holzkurier, 2026).

V prispevku prikazujemo tudi analize izvoza žaganega lesa iglavcev in listavcev iz Slovenije po državah. Pri tem poudarjamo, da je pri interpretaciji podatkov potrebna previdnost, saj le-ti vključujejo tudi izvoz žaganega lesa iz drugih držav (npr. Avstrije) preko pristanišča Luka Koper.

(*v regijo MENA smo vključili naslednje države: Alžirija, Bahrajn, Egipt, Etiopija, Irak, Iran, Izrael, Jemen, Jordanija, Kuvajt, Libanon, Libija, Maroko, Oman, Katar, Saudova Arabija, Sudan, Sirija, Tunizija, Združeni arabski emirati).

Izvoz žaganega lesa iz Slovenije v regijo MENA

V letu 2025 je Slovenija izvozila skupno 1,136 milijona m³ žaganega lesa iglavcev in listavcev. Največji delež izvoza je bil usmerjen v Alžirijo, kamor je bilo dobavljenih 292.000 m³ oz. 26 % skupnih količin. Z 142.000 m³ oz. 13 % sledi izvoz v Italijo, na tretjem mestu med uvoznici žaganega lesa iz Slovenije pa je Libija s 114.000 m³ oz. 10 % skupnega izvoza (slika 1). Regija MENA predstavlja za slovensko žagarsko industrijo enega ključnih trgov za prodajo žagarskih proizvodov. V letu 2025 je Slovenija v te države izvozila 675.000 m³ žaganega lesa, kar predstavlja 59 % celotnega izvoza v tem letu.

Slika 1: Izvoz žaganega lesa iz Slovenije po državah v letu 2025 (količine so podane v kubičnih metrih)(vir: SURS, preračuni GIS)

Opomba: pri interpretaciji podatkov v grafikonu je potrebna previdnost, saj količine lahko zajemajo tudi izvoz žaganega lesa iz drugih držav (npr. Avstrije) preko pristanišča Luka Koper.

Tudi z vidika vrednosti izvoza je regija MENA za slovensko žagarsko industrijo izjemno pomembna. V letu 2025 je vrednost izvoza žaganega lesa v te države dosegla 171,42 milijona evrov, kar predstavlja 55 % skupne izvozne vrednosti Slovenije v tem letu.

Zaključek

Iranska kriza je tako z vidika EU kot Slovenije povzročila nenadno prekinitev dobavnih verig za več milijonov m³ žaganega lesa. Najbolj prizadeta je regija Bližnjega vzhoda, pri čemer trenutne razmere povzročajo izrazito negotovost ter resne logistične motnje na globalnem trgu lesa. Kriza pomembno vpliva tudi na poslovanje slovenskih žagarskih obratov, saj regija MENA predstavlja enega ključnih trgov za slovenski žagani les. Posledično bodo slovenska lesnopredelovalna podjetja najverjetneje primorana iskati alternativne izvozne trge, kar pa predstavlja pomemben strateški in operativni izziv.

Viri

Holzkurier, 2026. Iran crisis causes chaos.

https://www.timber-online.net/sawn_timber/2026/03/iran-crisis-causes-chaos.html (13. 4. 2026)

SURS, 2026. Izvoz in uvoz blaga po 6-mestni šifri Kombinirane nomenklature po državah za leto 2025.

<https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/24901105.px> (13. 4. 2026)